

ОРІЄНТИР

ДОКУМЕНТИ КОМЕНТАРІ КОНСУЛЬТАЦІЇ РЕКЛАМА

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів

Цей Закон встановлює правові та організаційні засади надання споживачам інформації про харчові продукти з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я громадян і задоволення їхніх соціальних та економічних інтересів.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Терміни та їх визначення

- У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:
- білки — органічні речовини, вміст яких у харчовому продукті обчислюється за формулою: білок = загальний азот х Кьельдалем х 6,25;
- вуглеводи — будь-які вуглеводи, що беруть участь в обміні речовин в організмі людини, включно з поліолами;
- глутен — білкова фракція пшениці, жита, ячменю, вівса або їх гібридних видів та похідних із них, що може спричиняти непереносимість у людей, які її споживають, нерозчинна у воді та 0,5-молярному розчині хлориду натрію;
- дата «вжити до» — граничний термін (календарна дата) споживання харчових продуктів, які через свої мікробіологічні властивості є швидкопсувними, визначена оператором ринку харчових продуктів, відповідальним за інформацію про харчовий продукт, після спливу якої харчовий продукт може вважатися небезпечним для здоров'я людини;
- жири — загальна кількість ліпідів, включно з фосфоліпідами;
- звична назва — назва харчового продукту, зрозуміла споживачу без додаткових роз'яснень;
- етикета (стікер) — бирка, напис, позначка, графічне або інше зображення, написане, надруковане, нанесене з використанням трафарету, марковане, витиснене або відбите на упаковці чи додане до упаковки або тари, в якій знаходиться харчовий продукт;
- інгредієнт — будь-яка речовина або продукт, включаючи харчові добавки, ароматизатори та харчові ензими, та будь-які складові складного інгредієнта, що використовуються під час виробництва або приготування харчового продукту і залишаються в готовому продукті, навіть у змінній формі. Залишки ветеринарних препаратів та пестицидів не вважаються інгредієнтом;
- інформація про поживну цінність — дані про:
 - енергетичну цінність або
 - енергетичну цінність та вміст однієї або декількох таких поживних речовин: жири (насичені, мононенасичені, поліненасичені); вуглеводи (цукри, високомолекулярні спирти (поліоли), крохмаль); сіль; харчові волокна; білки;
- будь-які з вітамінів або мінеральних речовин, наведені у пункті 1 розділу I додатка № 9 до цього Закону, що містяться в харчовому продукті у значних кількостях, як це визначено у пункті 2 розділу I додатка № 9 до цього Закону;
- інформація про харчовий продукт — інформація, що стосується харчового продукту, яка надається кінцевому споживачеві шляхом зазначення у маркуванні, інших супровідних документах та матеріалах або в інший спосіб (у доступній наочній формі), встановлений для окремих видів продукції або в окремих сферах обслуговування, у тому числі з використанням сучасних засобів дистанційного зв'язку або усних повідомлень;
- маркування — слова, описи, знаки для товарів і послуг (торговельні марки), графічні зображення або символи, що стосуються харчових продуктів, які розміщуються на будь-якій упаковці, етикетці (стікері), кольєрєтці, а за відсутності упаковки, у документах або повідомленнях, що супроводжують харчовий продукт або посилаються на нього;
- мінімальний термін придатності харчового продукту — дата, до настання якої характеристики харчового продукту залишаються незмінними у межах, визначених оператором ринку харчових продуктів, відповідальним за інформацію про такий харчовий продукт, за умови його зберігання відповідно до вимог, встановлених таким оператором ринку;
- місце походження — місце, звідки походить харчовий продукт, яке не є країною походження. Найменування та місцезнаходження оператора ринку харчових продуктів у маркуванні не є назвою країни походження або місця походження харчового продукту відповідно до цього Закону;
- мононенасичені жири — жирні кислоти, які мають один подвійний зв'язок у цис-формі;
- насичені жири — жирні кислоти без подвійних зв'язків;
- оператор ринку харчових продуктів, відповідальний за інформацію про харчовий продукт, — оператор ринку харчових продуктів, під найменуванням якого харчовий продукт вводитьься та перебуває в обігу, а для імпортованих харчових продуктів — імпортер;
- описова назва — назва, що описує харчовий продукт, яка дає змогу споживачам дізнатися про категорію харчового продукту та вирізнити його серед інших подібних харчових продуктів;
- основне поле видимості — зона на упаковці, яку найбільш імовірно бачить споживач при першому погляді на харчовий продукт під час здійснення покупки. Наведення у цій зоні основних характеристик, категорії харчового продукту, знака для товарів і послуг дає споживачу можливість ідентифікувати харчовий продукт. У разі якщо на упаковці є кілька ідентичних основних полів видимості, основним полем видимості є те, яке обрав оператор ринку харчових продуктів, відповідальний за інформацію про харчовий продукт;
- основний інгредієнт — інгредієнт або інгредієнти харчового продукту, вміст яких у продукті перевищує 50 відсотків або які споживає зазвичай асоціація з назвою даного харчового продукту, для яких вимагається кількісне зазначення;
- офіційна назва — назва харчового продукту, встановлена нормативно-правовим актом або, за його відсутності, національним стандартом, під якою цей харчовий продукт пропонується до реалізації кінцевим споживачем або закладом громадсько-го харчування;
- переробка — будь-який процес, що істотно змінює первинний харчовий продукт, у тому числі нагрівання, коптіння, консервування, дозрівання, сушіння, маринування, екстракція, екструзія, або комбінація зазначених процесів;
- поживна речовина — одна з речовин (білки, вуглеводи, жири, харчові волокна, натрій, вітаміни, мінеральні речовини), наведених у пункті 1 розділу I додатка № 9 до цього Закону, та будь-які речовини, що є компонентами або належать до будь-якої із зазначених речовин;
- поле видимості — сукупність поверхонь упаковки, інформацію з яких можливо прочитати з однієї точки огляду;
- поліненасичені жири — жирні кислоти, які мають два або більше подвійних зв'язків;
- поліоли — спирти, що містять більше двох гідроксильних груп;
- розбірливість — характеристика фізичного вигляду інформації, що визначає візуальну доступність інформації широким загалу, яка зумовлюється низькою визначенням цим Законом елементів, зокрема розміром шрифту, інтервалом між літерами та рядками, шириною шрифту, кольором шрифту, гарнітурою, співвідношенням ширини і висоти літер, поверхню матеріалу та контрастом між надрукованим об'єктом і фоном;
- середнє значення поживної речовини — значення, що найкраще визначає вміст поживної речовини у харчовому продукті, враховуючи сезонні коливання, динаміку споживання та інші чинники, які можуть зумовити коливання фактичного значення цього показника;
- сіль — еквівалентний вміст солі, величина якого обчислюється за формулою: кількість солі = кількість натрію х 2,5;
- складний інгредієнт — інгредієнт, що складається більше ніж з одного інгредієнта;
- створений наноматеріал — будь-який матеріал, виготовлений з певною метою, розмір якого за одним чи кількома вимірами становить 100 нанометрів чи менше, або який складається з окремих дискретних функціональних частин, всередині або на поверхні, багато з яких мають розмір за одним чи кількома вимірами 100 нанометрів чи менше, у тому числі структури, склупчення, сукупності, які мають розмір понад 100 нанометрів, але при цьому зберігають властивості, характерні для нанодіпазонів (від 1 до 100 нанометрів):
 - властивості, що стосуються великих поверхонь наноматеріалів, та/або
 - специфічні фізико-хімічні властивості, що відрізняються від тих, які такі матеріали мають в іншій (не nano) формі;
- фасований харчовий продукт — будь-яка представлена кінцевому споживачеві та закладам громадського харчування окрема одиниця, що складається з харчового продукту та упаковки, в яку вміщено цей продукт до того, як його пропонувати для продажу, незалежно від тому, повністю чи частково упаковка покриває харчовий продукт,

але в будь-якому разі таким чином, щоб її вміст не можна було змінити, не відкривши або не пошкодивши при цьому упаковку. Зазначений термін не поширюється на харчові продукти, що упаковуються в місцях продажу, у тому числі на прохання споживача (нефасовані харчові продукти);

32) цукри — всі моносахариди та дисахариди, що містяться в харчовому продукті, крім поліолів;

33) харчові волокна — вуглеводні полімери з трьома або більше мономерними ланками, які не перетравлюються і не всмоктуються в організмі людини, що поділяються на такі категорії:

- істинні вуглеводні полімери, які природно містяться у харчових продуктах, що споживаються людиною;
- істинні вуглеводні полімери, одержані з харчової сировини фізичними, ферментативними або хімічними засобами, які характеризуються науково доведеною сприятливою фізіологічною дією;
- істинні синтетичні вуглеводні полімери, які характеризуються науково доведеною сприятливою фізіологічною дією.

2. Термін «країна походження» вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Митному кодексі України; термін «національний стандарт» — у значенні, наведеному в Законі України «Про стандартизацію»; терміни «молоко сире», «молочна сировина», «молочні продукти», «традиційні молочні продукти» — у значеннях, наведених у Законі України «Про молоко та молочні продукти»; терміни «м'ясо», «м'ясний напівфабрикат», «м'ясні продукти», «м'ясо механічного обвалювання», «м'ясо свіже», «рибні продукти» — у значеннях, встановлених центральним органом виконавчої влади, що формує та забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеності та окремих показників якості харчових продуктів.

3. Інші терміни вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України «Про основні принципи та вимоги до безпеності та якості харчових продуктів».

Стаття 2. Сфера дії цього Закону

1. Цей Закон встановлює загальні принципи надання та вимоги до інформації про харчові продукти, що надається споживачам, зокрема щодо маркування харчових продуктів, а також обов'язки операторів ринку харчових продуктів з доведення цієї інформації до інших операторів ринку харчових продуктів та до споживачів.

2. Дія цього Закону поширюється на:

- операторів ринку харчових продуктів на всіх етапах харчового ланцюга, якщо їхня діяльність підпадає під вимоги щодо надання споживачам інформації про харчові продукти;
- харчові продукти, призначені для кінцевого споживача, включно з харчовими продуктами, що реалізуються у сфері громадського харчування, та харчовими продуктами, що постачаються системою громадського харчування.
- Дія цього Закону не поширюється на харчові продукти, призначені (вироблені) для особистого споживання, на допоміжні матеріали для переробки та на матеріали, що контактують з харчовими продуктами, якщо інше прямо не встановлено цим Законом.

Стаття 3. Законодавство України щодо надання споживачам інформації про харчові продукти

1. Законодавство України щодо надання споживачам інформації про харчові продукти складається з Конституції України, цього Закону, законів України «Про основні принципи та вимоги до безпеності та якості харчових продуктів», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації» та інших актів законодавства, що містять положення щодо надання споживачам інформації про харчові продукти.

2. Інші акти законодавства, що містять положення щодо надання споживачам інформації про харчові продукти, повинні відповідати положенням цього Закону. У разі невідповідності зазначених положень законодавства цього Закону застосовуються положення цього Закону.

3. Закони України та інші акти законодавства, що містять положення щодо надання споживачам інформації про харчові продукти, повинні містити положення про перехідний період, який починається з дня набрання чинності такими законами або іншими актами законодавства та не може бути менше ніж 24 місяці. Винятком із цього положення є випадки, коли запровадження нових або зміна існуючих вимог щодо надання інформації про харчові продукти необхідні для усунення або зменшення науково доведеного ризику для здоров'я людини.

4. За рішенням оператора ринку харчових продуктів вони або змінити вимоги щодо надання споживачам інформації про харчові продукти можуть застосовуватися з дня набрання чинності цим Законом або іншим актом законодавства, що встановлює такі вимоги, без застосування перехідного періоду.

5. Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ II

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОПЕРАТОРІВ РИНКУ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Стаття 4. Загальні вимоги до інформації про харчові продукти

1. Будь-який харчовий продукт, призначений для кінцевого споживача або закладу громадського харчування, має супроводжуватися інформацією про харчовий продукт відповідно до вимог цього Закону.

2. Інформація про харчовий продукт має бути точною, достовірною та зрозумілою для споживача.

3. Інформація про харчовий продукт не повинна вводити в оману, зокрема щодо:

- характеристик харчового продукту, у тому числі його категорії, характерних ознак, властивостей, складу, кількості, мінімального терміну придатності або дати «вжити до», країни походження або місця походження, способу виробництва (виготовлення);
- приписування харчовому продукту неприптаматних йому властивостей або наслідків споживання;
- особливих характеристик харчового продукту, якщо аналогічні харчові продукти мають такі самі характеристики, зокрема шляхом підкреслення факту наявності або відсутності певних інгредієнтів та/або поживних речовин;
- приписування за допомогою зовнішнього вигляду продукту, опису або графічних зображень про наявність у харчовому продукті певного компонента або інгредієнта, якщо насправді компонент або інгредієнт, який зазвичай присутній або використовується у даному харчовому продукті, замінено іншим компонентом або інгредієнтом.
- Інформація про харчові продукти не повинна приписувати будь-яким харчовим продуктам, крім природних мінеральних вод та харчових продуктів для спеціальних медичних цілей, властивостей, що сприяють запобіганню чи лікуванню захворювань, або посилатися на такі властивості.
- Вимоги, зазначені у частинах першій — третій цієї статті, поширюються на:
 - рекламу харчових продуктів;
 - спосіб розміщення та представлення харчових продуктів для реалізації, зокрема форму, зовнішній вигляд, упаковку, пакувальні матеріали.

Стаття 5. Обов'язки операторів ринку харчових продуктів

1. Оператор ринку харчових продуктів, відповідальний за інформацію про харчовий продукт, зобов'язаний забезпечити наявність і точність інформації про харчовий продукт відповідно до цього Закону.

2. Оператори ринку харчових продуктів, які не є відповідальними за інформацію про харчовий продукт, не мають права здійснювати обіг харчових продуктів, щодо яких вони мають інформацію, що ці харчові продукти не відповідають законодавству щодо надання інформації про харчові продукти.

3. Оператори ринку харчових продуктів у межах своєї діяльності не мають права змінювати інформацію, що супроводжує харчовий продукт, якщо такі зміни можуть вестти в оману кінцевого споживача або в інший спосіб знижувати рівень захисту споживача чи погіршувати можливість здійснення кінцевим споживачем свідомого вибору.

4. З урахуванням положень частин першої — третьої цієї статті оператори ринку харчових продуктів у межах своєї діяльності зобов'язані забезпечити дотримання вимог законодавства щодо надання інформації про харчові продукти, дія якого поширюється на їхню діяльність, а також перевіряти дотримання цих вимог.

5. Оператори ринку харчових продуктів у межах своєї діяльності зобов'язані забезпечити, щоб інформація про нефасовані харчові продукти, призначені для кінцевого споживача або для постачання закладам громадського харчування, була передана операторам ринку харчових продуктів, які їх отримують, щоб забезпечити надання кінцевому споживачеві обов'язкової інформації про харчові продукти.

6. Оператори ринку харчових продуктів у межах своєї діяльності зобов'язані забезпечити наявність обов'язкової інформації про харчові продукти відповідно до статей 6 та 7 цього Закону на упаковці харчових продуктів або на прикріплених до них етикетках, або у супровідних документах з гарантією того, що такі документи або супроводжують відповідні харчові продукти, або надаються (надсилаються) до моменту доставки (передачі), або надаються одночасно з доставкою (передачею) харчового продукту, якщо:

- фасований харчовий продукт призначений для кінцевого споживача, але перебуває в обігу до стадії продажу кінцевому споживачеві, та якщо на цій стадії не відбувається продаж такого харчового продукту закладу громадського харчування;
- фасований харчовий продукт призначений для постачання закладам громадсько-го харчування для приготування, переробки, розділення або нарізання.

7. У процесі обігу фасованих харчових продуктів оператори ринку харчових продуктів зобов'язані забезпечити, щоб інформація, зазначена в пунктах 1, 6, 7 і 8 частини першої статті 6 цього Закону, також зазначалася на зовнішній упаковці (контейнері), в якій фасовані харчові продукти перебувають в обігу.

8. Оператори ринку харчових продуктів, що постачають іншим операторам ринку харчових продуктів харчові продукти, не призначені для кінцевого споживача або закладів громадського харчування, зобов'язані забезпечити, щоб іншим операторам ринку харчових продуктів була надана інформація, достатня для того, щоб вони могли виконати свої обов'язки згідно з частиною першою цієї статті.

Розділ III

ОБОВ'ЯЗКОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ

Стаття 6. Перелік обов'язкової інформації про харчові продукти

1. З урахуванням винятків, передбачених цим розділом для фасованих харчових продуктів, обов'язковою для надання є така інформація:

- назва харчового продукту;
- перелік інгредієнтів;
- будь-які інгредієнти або допоміжні матеріали для переробки, які наведені у додатку № 1 до цього Закону або походять з речовин чи продуктів, наведених у додатку № 1 до цього Закону, які використовуються у виробництві або приготуванні харчового продукту і залишаються присутніми у готовому продукті, навіть у змінній формі;
- кількість певних інгредієнтів або категорій інгредієнтів у випадках, передбачених цим Законом;
- кількість харчового продукту в установлених одиницях вимірювання;
- мінімальний термін придатності або дата «вжити до»;
- будь-які особливі умови зберігання та/або умови використання (за потреби);
- найменування та місцезнаходження оператора ринку харчових продуктів, відповідального за інформацію про харчовий продукт, а для імпортованих харчових продуктів — найменування та місцезнаходження імпортера;
- країна походження або місце походження — у випадках, передбачених статтею 20 цього Закону;
- інструкції з використання — у разі якщо відсутність таких інструкцій ускладнює належне використання харчового продукту;
- для напоїв із вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць — фактичний вміст спирту у напої (крім продукції за кодом 2204 згідно з УКТ ЗЕД);
- інформація про поживну цінність харчового продукту.

11) для напоїв із вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць — фактичний вміст спирту у напої (крім продукції за кодом 2204 згідно з УКТ ЗЕД);

12) інформація про поживну цінність харчового продукту.

13) інформація про харчовий продукт, що містить генетично модифікованих організмів (ГМО), якщо їх частка перевищує 0,9 відсотка в будь-якому інгредієнті харчового продукту, що містить, складається або вироблений з генетично модифікованих організмів, маркування харчового продукту повинно включати позначку «з ГМО».

14) оператор ринку харчових продуктів, відповідальний за інформацію про харчовий продукт, за бажанням може включити до маркування позначку «без ГМО». У такому разі відсутність ГМО у харчовому продукті має бути підтверджена відповідно до вимог законодавства про безпеність та окремі показники якості харчових продуктів. Відсутність даних від постачальників про наявність в інгредієнтах харчового продукту ГМО є достатнім підтвердженням для нанесення такої позначки на харчовий продукт.

15) інформація, передбачена частиною першою цієї статті, має зазначатися словами і числами, а також може додатково виражатися за допомогою піктограм і символів.

16) під час обігу фасованих харчових продуктів у скляних ємностях, призначених для повторного (багаторазового) використання, маркування яких виконане незмінними фарбами або позначками безпосередньо на самій ємності і його неможливо видалити, і які у зв'язку з цим не мають етикетки, кільцеподібних елементів пакування, обов'язковою для надання є лише інформація, передбачена пунктами 1, 3, 5, 6 і 12 частини першої цієї статті.

17) під час обігу фасованих харчових продуктів в упаковці або тарі невеликих розмірів, найбільша поверхня яких має площу менше 10 квадратних сантиметрів, обов'язковою для зазначення у маркуванні є лише інформація, передбачена пунктами 1, 3, 5 і 6 частини першої цієї статті. Інформація, надання якої вимагається пунктом 2 частини першої цієї статті, надається в іншій доступній формі або безпосередньо на запит споживача.

18) надання інформації, передбаченої пунктом 12 частини першої цієї статті, не є обов'язковим для харчових продуктів, наведених у додатку № 4 до цього Закону.

19) надання інформації, передбаченої пунктами 2, 4 і 12 частини першої цієї статті, не є обов'язковим для напоїв із вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць.

20) у разі якщо харчові продукти пропонуються до реалізації кінцевим споживачем або закладом громадського харчування нефасованими, якщо пакування харчових продуктів здійснюється безпосередньо в місці продажу на прохання споживача або якщо харчові продукти упаковуються чи фасуються в місці продажу для подальшої реалізації кінцевим споживачем у цьому місці продажу, обов'язковою для надання у спосіб, визначений оператором ринку харчових продуктів, є така інформація:

- назва харчового продукту;
- будь-які інгредієнти або допоміжні матеріали для переробки, які наведені у додатку № 1 до цього Закону, або походять з речовин чи продуктів, наведених у додатку № 1 до цього Закону, які використовуються у виробництві або приготуванні харчового продукту і залишаються присутніми у готовому продукті, навіть у змінній формі.
- Інформація, передбачена пунктами 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10 і 12 частини першої цієї статті, для нефасованих харчових продуктів, що реалізуються кінцевому споживачеві, надається на вимогу споживача оператором ринку харчових продуктів, який реалізує харчовий продукт, у супровідній документації чи в іншій спосіб (у доступній наочній формі), встановлений для окремих видів харчових продуктів або в окремих сферах обслуговування.

21) При наданні інформації про кількість харчового продукту, а також інших відомостей, які виражаються в одиницях вимірювання певних величин, застосовуються позначення одиниць вимірювання Міжнародної системи одиниць (SI), одиinicь, що не входять до SI, але дозволені до використання центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності, комбінації одиниць SI та дозволених позасистемних одиниць з використанням літер українського алфавіту. Одночасно у маркуванні харчових продуктів можуть застосовуватися позначення одиниць вимірювання з використанням літер латинського чи грецького алфавіту.

22) Додатково обов'язкова інформація про окремі типи або категорії харчових продуктів

1. Додатково до інформації, зазначеної у частині першій статті 6 цього Закону, надається інформація про окремі типи або категорії харчових продуктів, наведена у додатку № 2 до цього Закону.

2. Розміщення та представлення обов'язкової інформації про харчові продукти

1. Додатково до інформації про харчові продукти повинна надаватися та бути легкодоступною для споживачів щодо всіх харчових продуктів відповідно до вимог цього Закону.

2. Обов'язкова інформація про фасовані харчові продукти має міститися безпосередньо на упаковці або етикетці, прикріпленій до неї.

3. Обов'язкова інформація про харчові продукти розміщується на видному місці, має бути чіткою і розбірливою та, за потреби, наноситися у спосіб, що унеможливило її видалення.

4. Обов'язкова інформація про харчові продукти не повинна приховуватися або спотворюватися іншою текстовою чи графічною інформацією.

5. Висота малих літер без виносних елементів у тексті, яким надається обов'язкова інформація про харчовий продукт, повинна дорівнювати або перевищувати 1,2 міліметра.

6. Вимірювання висоти малих літер без виносних елементів здійснюється відповідно до додатка № 3 до цього Закону.

7. В разі використання упаковки або тари, площа найбільшої поверхні якої менша за 80 квадратних сантиметрів, висота малих літер без виносних елементів повинна дорівнювати або перевищувати 0,9 міліметра.

8. Інформація, передбачена пунктами 1, 5 і 11 частини першої статті 6 цього Закону, має надаватися в одному полі видимості.

9. Вимоги частини сьомої цієї статті не поширюються на випадки, визначені частинами п'ятою і шостою статті 6 цього Закону.

10. Вимоги до інформації про харчові продукти, продаж яких здійснюється дистанційно, у тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку

1. Обов'язкова інформація про фасовані харчові продукти, продаж яких здійснюється дистанційно, крім інформації, передбаченої пунктом 6 частини першої статті 6 цього Закону, має бути доступною споживачу для ознайомлення до моменту продажу харчового продукту і розміщуватися у матеріалах, які супроводжують такі фасовані харчові продукти, або надаватися в інший спосіб, у тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку, визначених оператором ринку харчових продуктів. Оператор ринку харчових продуктів не має права стягувати із споживача додаткову плату за надання обов'язкової інформації про харчові продукти в інший спосіб або засобами, відмінними від маркування.

2. Вся обов'язкова інформація про фасовані харчові продукти, передбачена частиною першою статті 6 цього Закону, має бути наявною на момент доставки (передачі) харчового продукту споживачу.

3. Обов'язкова інформація про нефасовані харчові продукти, продаж яких здійснюється дистанційно, у тому числі з використанням засобів дистанційного зв'язку, до моменту придбання споживачем такого харчового продукту має містити відомості, передбачені пунктом 3 частини першої статті 6 цього Закону.

4. Вимоги частини першої цієї статті не поширюються на харчові продукти, продаж яких здійснюється через торговельні автомати.

5. Мовні вимоги до інформації про харчові продукти

1. Інформація про харчові продукти надається державною мовою.

ОРІЄНТИР № 7

2. За рішенням оператора ринку харчових продуктів, відповідального за інформацію про харчовий продукт, поруч із текстом, викладеним державною мовою, може розміщуватися його переклад іншими мовами.

3. Маркування харчових продуктів, призначення для експорту, здійснюється згідно з умовами відповідної експортної угоди.

4. Знаки для товарів і послуг можуть наводитися у маркуванні у тому вигляді, в якому їм надана правова охорона в Україні відповідно до законодавства.

Стаття 11. Назва харчового продукту та інформація, що має її супроводжувати

1. Назвою харчового продукту є його офіційна назва. За відсутності офіційної назви назвою харчового продукту є його звична назва. Якщо звичної назви не існує або вона не використовується, застосовується описова назва харчового продукту.

2. Назва харчового продукту повинна містити або супроводжуватися інформацією про фізичний стан продукту або спеціальну обробку, якій піддавався харчовий продукт (поршкоподібний, продукт сублімаційної сушки, швидко заморожений, концентрований, копчений тощо), в усіх випадках, коли відсутність такої інформації може вводити споживача в оману.

3. Назва харчових продуктів, які були заморожені до продажу, а продаються у розмороженому стані, має включати слово «розморожений». Ця вимога не поширюється на:

- 1) інгредієнти, що містяться у кінцевому (готовому до вживання) харчовому продукті;
- 2) харчові продукти, для яких замороження є необхідним етапом технологічного процесу виробництва;
- 3) харчові продукти, розмороження яких не впливає негативно на їх безпечність та якість.

4. Назва харчових продуктів, які або інгредієнти яких безпосередньо піддавалися дії іонізуючого випромінювання, має супроводжуватися словами «опромінений» або «піддавався дії іонізуючого випромінювання».

5. У маркуванні харчових продуктів, у яких певний компонент або інгредієнт, щодо якого споживач очікує, що він використовується звичайним чином або що він природно міститься у харчовому продукті, був замінений іншим компонентом або інгредієнтом, додатково до переліку інгредієнтів має чітко зазначатися компонент або інгредієнт, відповідний для повної або часткової заміни:

- 1) поруч з назвою продукту;
- 2) з використанням розміру шрифту, в якому висота малих літер становить не менше 75 відсотків висоти малих літер без виносних елементів у назві продукту і не менше мінімального розміру шрифту, встановленого частиною п'ятою статті 8 цього Закону.
6. Назва м'ясних продуктів, м'ясних напівфабрикатів та рибних продуктів, що містять додані білки, включно з гідролізованими білками різного тваринного походження, повинна включати інформацію про наявність таких білків із зазначенням їх походження.

7. Назва м'ясних продуктів та м'ясних напівфабрикатів у формі порізаного чи порційного м'яса, туш чи їх частин повинна включати інформацію про наявність доданого води, якщо додана вода становить більше 5 відсотків маси готового продукту. Ці вимоги поширюються на рибні продукти і готові рибні продукти у формі шматків, порцій, філе або цілого рибного продукту.

8. Назва м'ясних продуктів, м'ясних напівфабрикатів та рибних продуктів, що складаються з різних шматків, поєднаних іншими інгредієнтами, включно з харчовими добавками та харчовими ензимами, або в інший спосіб, але можуть справляти враження цілого шматка м'яса чи риби, повинна містити зазначення «сформоване зі шматків м'яса» чи «сформоване зі шматків риби».

9. У разі використання в ковбасах і сосисках неістівних оболонок надання інформації про це є обов'язковим.

Стаття 12. Перелік інгредієнтів

1. Перелік інгредієнтів має включати всі інгредієнти харчового продукту в порядку зменшення їх маси станом на момент їх використання у процесі виробництва харчового продукту. Перелік інгредієнтів наводиться під заголовком, що складається з або включає в себе слово «склад» або «інгредієнти».

2. Інгредієнти у переліку зазначаються під їх назвою та відповідно до вимог, викладених у додатку № 6 до цього Закону.

3. Усі інгредієнти, що містяться в харчових продуктах у формі створених наноматеріалів, мають бути чітко зазначені у переліку інгредієнтів. Назви таких інгредієнтів супроводжуються словом «(нано)».

4. Спеціальні вимоги до позначення харчового продукту «рублене м'ясо» наведено в додатку № 5 до цього Закону.

5. Ароматизатори в переліку інгредієнтів харчового продукту позначаються:

- 1) словом «ароматизатор(и)» або, за рішенням оператора ринку харчових продуктів, відповідального за інформацію про харчовий продукт, — спеціальною назвою чи описом ароматизатора, що встановлені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;
- 2) словами «копильний(і) ароматизатор(и)», якщо ароматичний компонент містить копильний ароматизатор, визначення якого встановлено центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, який надає харчовому продукту копильний аромат, або, за рішенням оператора ринку харчових продуктів, відповідального за інформацію про харчовий продукт, — словами «копильний(і) ароматизатор(и)», виділений(і) з (назва харчового(их) продукту(ів) або категорії харчового продукту, або джерела, з яких виділений цей ароматизатор)».

6. Слово «натуральний» у позначенні ароматизатора в переліку інгредієнтів харчового продукту використовується з урахуванням таких вимог:

- 1) слово «натуральний» може використовуватися для позначення ароматизаторів, ароматичний компонент яких містить виключно натуральні ароматичні препарати та/або натуральні ароматичні речовини;
- 2) слова «натуральна(і) ароматична(і) речовина(и)» можуть використовуватися для позначення ароматизаторів, ароматичний компонент яких містить виключно натуральну(і) ароматичну(і) речовину(и);
- 3) слово «натуральний» може використовуватися разом із зазначенням харчового продукту, категорії харчових продуктів або вихідного матеріалу рослинного або тваринного походження, з яких виділений ароматизатор, лише за умови, що його ароматичний компонент був виділений повністю або не менш як на 95 відсотків у масовому співвідношенні (за масою) із зазначеного вихідного матеріалу. У такому разі ароматизатор позначається словами «натуральний ароматизатор (назва харчового(их) продукту(ів), категорії харчового продукту або джерела, з яких виділений цей ароматизатор)»;
- 4) слова «натуральний ароматизатор (назва харчового(их) продукту(ів), категорії харчового продукту або джерела, з яких виділений цей ароматизатор) разом з іншими натуральними ароматизаторами» можуть використовуватися лише за умови, що ароматичний компонент був частково виділений із зазначеного вихідного матеріалу та його аромат легко розпізнати;

5) слова «натуральний ароматизатор» можуть використовуватися без назви харчового(их) продукту(ів), категорії харчового продукту або джерела, з яких виділений цей ароматизатор, лише за умови, що його ароматичний компонент був виділений з декількох вихідних матеріалів, а посилання на вихідні матеріали не відображає їх аромат або смаку.

7. Хінін та/або кофеїн, що використовуються як ароматизатори у виробництві чи приготуванні харчових продуктів, мають зазначатися у переліку інгредієнтів одразу після слова «ароматизатор(и)».

Стаття 13. Винятки з вимоги щодо надання переліку інгредієнтів та правила зазначення складних інгредієнтів

1. Вимога щодо надання переліку інгредієнтів не поширюється на такі харчові продукти:

- 1) свіжі фрукти і овочі, включаючи картоплю, які не піддавалися чищення, подрібненню чи будь-якому іншому процесу обробки;
- 2) воду питну з додаванням діоксиду вуглецю, якщо назва харчового продукту містить інформацію про стан води за рівнем насичення діоксидом вуглецю або якщо діоксид вуглецю є невід'ємною складовою води;
- 3) ферментовані оцти, вироблені з одного виду сировини, без використання інших інгредієнтів;
- 4) продукти переробки молока: сир, вершкове масло, ферментовані молоко та вершки, кисломолочні продукти, у тому числі сир кисломолочний, йогурт, кефір, ряжанка, сметана, у процесі виробництва яких не використовувалися ніякі інші інгредієнти, крім заквасочних культур, харчових ензимів та культур мікроорганізмів, наявність яких є необхідною для процесу виробництва; сири, крім свіжих або плавлених, до яких додана сіль, необхідна для процесу виробництва;
- 5) харчові продукти, що складаються з одного інгредієнта, якщо назва харчового продукту збігається з назвою інгредієнта або дає змогу однозначно визначити цей інгредієнт.

2. Складний інгредієнт може бути включений до переліку інгредієнтів під своєю назвою, якщо така назва визначена нормативно-правовим актом або якщо вона є загальнозвісною, відповідно до його загальної кількості в харчовому продукті, за якою одразу наводиться перелік його інгредієнтів.

3. Допускається ненадання переліку інгредієнтів складного інгредієнта у таких випадках:

- 1) якщо склад складного інгредієнта визначений у нормативно-правовому акті або, за його відсутності, в національному стандарті та якщо він становить менше 2 відсотків обсягу готової продукції, крім харчових добавок згідно з пунктами 1—4 частини першої статті 14 цього Закону;
- 2) для складних інгредієнтів, що складаються з суміші прянощів та/або трав і становлять менше 2 відсотків обсягу готової продукції, крім харчових добавок згідно з пунктами 1—4 частини першої статті 14 цього Закону;
- 3) якщо складний інгредієнт є харчовим продуктом, щодо якого нормативно-правовим актом або, за його відсутності, національним стандартом не передбачено надання переліку інгредієнтів.

Стаття 14. Винятки з вимоги про включення компонентів харчових продуктів до переліку інгредієнтів

1. Вимога про включення до переліку інгредієнтів харчового продукту не поширюється на такі компоненти:

- 1) компоненти інгредієнта, які у процесі виробництва тимчасово видаляли з харчового продукту, а потім знову вводили у кількості, що не перевищує їх початкову кількість;
- 2) харчові добавки та харчові ензими;
- а) наявність яких у даному харчовому продукті зумовлена виключно тим, що вони містилися в одному чи декількох інгредієнтах цього харчового продукту, за умови що вони не виконують жодної технологічної функції у кінцевому харчовому продукті;
- б) які використовуються як допоміжні матеріали для переробки харчового продукту;
- 3) носії та речовини, які не є харчовими добавками, але використовуються так само і з такою самою метою, що й носії, і виключно у необхідній кількості;
- 4) речовини, що не є харчовими добавками, які були використані у виробництві харчового продукту як допоміжний матеріал для переробки і містяться у готовому продукті, навіть у змінній формі;
- 5) вода, якщо вона:
 - а) використовується у процесі виготовлення виключно для відновлення концентрованого або дегідратованого інгредієнта;
 - б) входить до складу рідких інгредієнтів, які зазвичай не споживаються як готові харчові продукти.

Стаття 15. Зазначення речовин або продуктів, що спричиняють алергічні реакції або непереносимість

1. Обов'язкова інформація, передбачена пунктом 3 частини першої статті 6 цього Закону, повинна відповідати таким вимогам:

- 1) позначатися у переліку інгредієнтів згідно з правилами, встановленими частиною першою статті 12 цього Закону, з чітким зазначенням назви речовини або харчового продукту згідно з переліком, наведеним у додатку № 1 до цього Закону;
- 2) назва речовини або харчового продукту, наведеного у додатку № 1 до цього Закону, має бути виділена (шрифтом, кольоровим фоном, стилем тощо) серед решти інгредієнтів у переліку інгредієнтів у спосіб, визначений оператором ринку харчових продуктів, відповідальним за інформацію про харчовий продукт.
2. У разі ненадання переліку інгредієнтів інформація, передбачена пунктом 3 частини першої статті 6 цього Закону, повинна включати слово «містити» перед назвою речовини або харчового продукту згідно з переліком, наведеним у додатку № 1 до цього Закону.

3. У разі якщо декілька інгредієнтів або допоміжних матеріалів для переробки харчового продукту походять з однієї речовини або харчового продукту, включеного до переліку, наведеного у додатку № 1 до цього Закону, це має бути чітко зрозуміло з інформації у маркуванні про кожен інгредієнт або допоміжний матеріал для переробки, що були застосовані.

4. Надання інформації, передбаченої пунктом 3 частини першої статті 6 цього Закону, не вимагається у випадках, якщо назва харчового продукту чітко посилається на певну речовину чи харчовий продукт.

5. Позначення «без глютену» може бути застосовано лише за умови, що вміст глютену в харчових продуктах, що пропонуються до реалізації кінцевому споживачеві, не перевищує 20 міліграмів на 1 кілограм загальної маси харчового продукту.

6. Позначення «з дуже низьким вмістом глютену» може бути застосовано лише за умови, що харчові продукти, що складаються з або містять один чи більше інгредієнтів, виготовлених з пшениці, жита, ячменю, вівса або їх гібридних видів, що були спеціально оброблені для зменшення вмісту глютену, містять не більше ніж 100 міліграмів на 1 кілограм загальної маси харчових продуктів, що пропонуються до реалізації кінцевому споживачеві.

7. Інформація про харчовий продукт, зазначена у частинах п'ятій і шостій цієї статті, може супроводжуватися позначенням «підходить для осіб з непереносимістю глютену» або «підходить для осіб, хворих на целіакію».

8. Інформація про харчовий продукт, зазначена у частинах п'ятій і шостій цієї статті, може супроводжуватися позначенням «спеціально розроблено для осіб з непереносимістю глютену» або «спеціально розроблено для осіб, хворих на целіакію», якщо харчовий продукт спеціально вироблений, приготований та/або перероблений таким чином, щоб:

- 1) зменшити вміст глютену в одному або декількох інгредієнтах, що містять глютен;
 - 2) замінити інгредієнти, що містять глютен, іншими інгредієнтами, що природно не містять глютену.
9. Овес, що міститься у харчових продуктах, заявлених як продукти без глютену або з дуже низьким вмістом глютену, має бути спеціально вироблений, приготований та/або перероблений таким чином, щоб уникнути забруднення домішками пшениці, жита, ячменю або їх гібридних видів, при цьому вміст глютену у такому овесі не може перевищувати 20 міліграмів на 1 кілограм.

Стаття 16. Кількісне зазначення інгредієнтів або категорій інгредієнтів харчового продукту

1. Кількість окремого інгредієнта або категорії інгредієнтів, використаних у виробництві або приготуванні харчового продукту, зазначається у маркуванні в обов'язковому порядку, якщо:

- 1) назва даного інгредієнта або категорії інгредієнтів зазначена у назві харчового продукту або зазвичай асоціюється споживачем з назвою харчового продукту;
- 2) назва даного інгредієнта або категорії інгредієнтів виділяється у маркуванні сповесно або графічно;
- 3) зазначення назви даного інгредієнта або категорії інгредієнтів є суттєвим для того, щоб охарактеризувати харчовий продукт та відрізнити його серед продуктів, з якими його можна сплутати через його назву та/або зовнішній вигляд.

2. Кількісне зазначення інгредієнтів або категорій інгредієнтів харчового продукту не вимагається:

- 1) для інгредієнта або категорії інгредієнтів;
- а) кількість яких зазначається відповідно до частини п'ятої статті 17 цього Закону;
- б) які використовуються у малих кількостях з метою надання смаку та аромату; або в) вміст яких не впливає на вибір споживача, оскільки коливання кількості інгредієнта або категорії інгредієнтів не є істотним для того, щоб охарактеризувати харчовий продукт чи відрізнити його серед інших аналогічних харчових продуктів;
- 2) якщо нормативно-правовим актом або, за його відсутності, національним стандартом визначена кількість інгредієнта або категорії інгредієнтів без вимоги зазначення переліку інгредієнтів у маркуванні; або
- 3) у випадках, передбачених пунктами 4 і 5 розділу I додатка № 6 до цього Закону.

3. Вимоги пунктів 1 і 2 частини першої цієї статті не поширюються на:

- 1) будь-який інгредієнт або категорію інгредієнтів, що підпадають під визначення «з підсолоджувачем(ами)» або «з цукром(ами) та підсолоджувачем(ами)», якщо таке поволосполучення супроводжує назву харчового продукту згідно з додатком № 2 до цього Закону; або
- 2) будь-які добавки вітамінів та мінеральних речовин, якщо надання у маркуванні інформації про їх поживну цінність є обов'язковим.

4. Зазначення кількості інгредієнта або категорії інгредієнта:

- 1) виражається у відсотках, що відповідає кількості інгредієнта або інгредієнтів під час його/їх використання;
 - 2) зазначається в назві або відразу після назви харчового продукту або в переліку інгредієнтів поруч з відповідним інгредієнтом або категорією інгредієнтів.
5. Винятки з вимог положень частини четвертої цієї статті допускаються в таких випадках:
- 1) якщо харчовий продукт втратив вологу внаслідок теплової або інших видів обробки, кількість виражається як відсоткова частка, що відповідає кількості даних інгредієнтів у готовому продукті, якщо тільки ця кількість або сукупна кількість усіх інгредієнтів, зазначених на етикетці, не перевищує 100 відсотків. У разі якщо кількість або сукупна кількість усіх інгредієнтів, зазначених на етикетці, перевищує 100 відсотків, кількість зазначається на основі маси інгредієнтів, використаних для приготування 100 грамів готового продукту;
 - 2) кількість легких інгредієнтів зазначається як їх масова частка у готовому продукті;
 - 3) кількість інгредієнтів, що використовуються у концентрованій або дегідратованій формі та відновлюються у процесі виробництва, може зазначатися як їх масові частки до концентрування або зневоднення;
 - 4) якщо концентровані чи зневоднені харчові продукти відновлюються через споживання шляхом додавання води, кількість інгредієнтів може зазначатися як їх масові частки у відновленому продукті.

Стаття 17. Кількість харчового продукту в установлених одиницях вимірювання

1. У маркуванні фасованого харчового продукту зазначається його номінальна кількість, виражена у літрах, сантілітрах, мілілітрах, кілограмах або грамах чи в інших одиницях вимірювання об'єму або маси:

- 1) для рідких харчових продуктів — в одиницях вимірювання об'єму;
- 2) для інших харчових продуктів — в одиницях вимірювання маси;
- 3) для олій, маргаринів м'яких, майонезів, молока питного та продуктів його переробки, вершків, кисломолочних продуктів, меду — в одиницях вимірювання маси або об'єму за вибором оператора ринку харчових продуктів, відповідальною за інформацію про харчовий продукт.
2. Інформація про номінальну кількість не є обов'язковою для харчових продуктів:
 - 1) які можуть значно втратити об'єм або масу, які продаються поштучно, маса чи об'єм яких визначається у присутності покупця;
 - 2) кількість яких є меншою за 5 грамів або 5 мілілітрів, крім прянощів і трав;
 - 3) які, зазвичай, продаються поштучно, за умови що кількість одиниць товару є добре видимою і легко піддається підрахунку, або якщо такий підрахунок є неможливим — кількість одиниць (штук), зазначена у маркуванні.
3. У разі якщо фасована одиниця харчового продукту складається з двох або більше окремих фасованих одиниць, що містять однакову кількість одного й того самого продукту, номінальна кількість зазначається як номінальна кількість кожної окре-

мої одиниці та загальна кількість таких окремих одиниць. Зазначення цієї інформації не є обов'язковим, якщо номінальна кількість окремо фасованих одиниць товару є добре видимою і вони легко піддаються підрахунку та якщо зовні добре видно одиниць менше один напис про номінальну кількість харчового продукту на окремій одиниці харчового продукту.

4. Якщо фасована одиниця харчового продукту складається з двох або більше фасованих одиниць, кожна з яких не призначена для окремої реалізації, номінальна кількість харчового продукту зазначається як загальна номінальна кількість і кількість окремих одиниць харчового продукту або зазначається номінальна кількість окремої одиниці харчового продукту і кількість окремих одиниць харчового продукту.

5. Якщо твердий харчовий продукт перебуває в рідкому середовищі, зазначається також маса продукту без урахування маси рідини. Якщо харчовий продукт вкритий крижаною глазуз'ю (для заморожених продуктів), маса харчового продукту не повинна включати масу крижаної глазузі.

Рідким середовищем для цієї статті вважаються рідини та харчові продукти, що можуть бути, зокрема, сумішами, а також перебувати у замороженому або швидкозамороженому стані, за умови що вони є лише доповненням до істотних елементів напівфабрикату, що пропонуються споживачу, та не є вирішальним фактором для прийняття рішення споживачем про придбання такого харчового продукту: вода, водні соляні розчини, розсіл, водні розчини харчових кислот, оцет, водні розчини цукру, інші підсолоджувачі речовин, фруктові або овочеві соки — для плодоовочевої продукції.

6. Якщо заморожені харчові продукти пропонуються до реалізації у нефасованому стані (нефасовані харчові продукти, вкриті крижаною глазуз'ю), кінцевому споживачу надається інформація про загальну кількість харчового продукту (з урахуванням кількості глазузі) та кількість або відсотковий вміст крижаної глазузі у такому харчовому продукті. При цьому оператори ринку харчових продуктів визначають номінальну кількість глазузі з урахуванням метрологічних вимог до відхилень кількості твердого продукту та крижаної глазузі від номінального значення, що встановлюються технічними регламентами або іншими нормативно-правовими актами, а за їх відсутності — національним чи міжнародним стандартом.

Стаття 18. Мінімальний термін придатності, дата «вжити до...» та дата замороження харчового продукту

1. Дата завершення мінімального терміну придатності зазначається з дотриманням таких вимог:

- 1) перед датою зазначаються слова «Краще спожити до...», якщо дата вказує на день, або «Краще спожити до кінця...» — в інших випадках;
- 2) безпосередньо після слів, наведених у пункті 1 цієї частини, зазначається дата або посилання на місце, де на маркуванні зазначена дата;
- 3) за потреби після інформації, передбаченої пунктами 1 і 2 цієї частини, зазначається умови зберігання, яких необхідно дотримуватися, щоб харчовий продукт не втратив своїх властивостей до спливу встановленого строку;
- 4) дата складається з дня, місяця та, за потреби, року у незакодованій формі у зазначеному порядку, між цифрами проставляються розділові знаки (крапка, скісна риска, дефіс тощо) або інтервал.

При цьому:

- а) якщо харчовий продукт зберігається не більше трьох місяців, у даті достатньо вказати день і місяць;
- б) якщо харчовий продукт зберігається більше трьох місяців, але менше 18 місяців, у даті достатньо вказати місяць і рік;
- в) якщо харчовий продукт зберігається понад 18 місяців, у даті достатньо вказати рік;
- 5) мінімальний термін придатності зазначається добровільно за вибором оператора ринку харчових продуктів для таких харчових продуктів:
 - а) свіжі фрукти та овочі, включаючи картоплю, не очищені від шкіри, не порізані і не оброблені в інший аналогічний спосіб, крім пророщеного насіння та інших аналогічних продуктів, зокрема пророщених бобових культур;
 - б) вина, лікерні вина, ігристі вина, ароматизовані вина та інші аналогічні продукти, вироблені з фруктів, крім винограду та напів, вироблених з винограду та виноградно-го суслу, що класифікуються за кодом 2206 00 згідно з УКТ ЗЕД;
 - в) напої, що містять 10 і більше відсотків об'ємних одиниць спирту;
 - г) хлібобулочні або кондитерські вироби, які зазвичай споживаються протягом 24 годин з моменту випікання;
 - г) оцет;
 - д) харчова сіль;
 - е) цукор у твердому стані;
 - є) кондитерські вироби, що складаються майже виключно з ароматизованих та/або підфарбованих цукрів;
 - ж) жувальна гумка та інші аналогічні продукти для жування.

2. Для харчових продуктів, які через свої мікробіологічні властивості є такими, що швидко псується, і тому після завершення короткого періоду часу можуть вважатися небезпечними для здоров'я людини, замість дати завершення мінімального терміну придатності зазначається дата «вжити до...».

3. Дата «вжити до...» зазначається у такій спосіб:

- 1) перед датою зазначаються слова «вжити до...»;
- 2) безпосередньо після слів, наведених у пункті 1 цієї частини, зазначається дата або посилання на місце, де на маркуванні зазначена дата. Після цієї інформації зазначаються спеціальні умови зберігання, яких необхідно дотримуватися, щоб харчовий продукт не втратив своїх властивостей до зазначеної дати;
- 3) дата складається з дня, місяця та, за потреби, року у незакодованій формі: у зазначеному порядку між цифрами проставляються розділові знаки (крапка, скісна риска, дефіс тощо) або інтервал;
- 4) дата «вжити до...» зазначається окремо на кожній фасованій одиниці харчового продукту або порції.

4. Дата замороження зазначається для харчових продуктів, наведених у пункті 6 додатку 2 до цього Закону, таким чином:

- 1) перед датою зазначається слово «заморожений...»;
- 2) безпосередньо після слова, наведеного в пункті 1 цієї частини, зазначається дата або посилання на місце, де на маркуванні зазначена дата, що складається з дня, місяця та року у незакодованій формі: у зазначеному порядку, між цифрами проставляються розділові знаки (крапка, скісна риска, дефіс тощо) або інтервал.

Стаття 19. Умови зберігання або умови використання харчового продукту

1. Якщо харчові продукти потребують спеціальних умов зберігання та/або умов використання, такі умови мають бути зазначені в інформації про харчовий продукт.

2. Для забезпечення належного зберігання та використання харчових продуктів після відкриття упаковки в інформації про харчовий продукт може зазначатися інформація про умови зберігання та/або строк споживання після відкриття упаковки.

Стаття 20. Основні вимоги щодо зазначення країни походження або місця походження харчового продукту

1. Зазначення країни походження або місця походження харчового продукту є обов'язковим у таких випадках:

- 1) якщо неповідомлення цієї інформації може ввести споживача в оману, зокрема, якщо інформація, що супроводжує харчовий продукт, або інформація на маркуванні може навести на думку, що даний харчовий продукт має іншу країну походження або місце походження;
- 2) для окремих типів м'яса, що класифікується за кодами УКТ ЗЕД, наведеними у додатку № 7 до цього Закону.
2. У разі якщо зазначені країна походження або місце походження харчового продукту не збігаються

ОРІЄНТИР № 7

«22. На виконання вимог цього Закону та Положення про державну реєстрацію кормових добавок центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері ветеринарної медицини, затверджує Порядок формування реєстраційного доось»;

в) у статті 23: абзац другий частини першої замінити чотирма новими абзацами такого змісту: «Маркування кормів виконується державною мовою. За рішенням оператора ринку, відповідального за маркування корму, поряд із текстом, викладеним державною мовою, може розміщуватися його переклад іншими мовами.

Маркування кормів, призначених для експорту, здійснюється згідно з умовами відповідної експортної угоди.

Знаки для товарів і послуг можуть наводитися у маркуванні в тому вигляді, в якому їм надана правова охорона в Україні відповідно до законодавства»;

доповнити частиною тринадцятою такого змісту:

«13. При повідомленні інформації про кількість корму, а також інших відомостей, що зазначаються в одиницях вимірювання певних величин, застосовуються українські позначення:

одиниць вимірювання (з використанням літер українського алфавіту) Міжнародної системи одиниць (SI);

одиниць, що не входять до Міжнародної системи одиниць (SI), але дозволені до використання центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності;

комбінації одиниць Міжнародної системи одиниць (SI) та дозволених позасистемних одиниць. Одночасно у маркуванні кормів можуть бути застосовані міжнародні позначення одиниць вимірювання (з використанням літер латинського чи грецького алфавіту)».

5. Кабінету Міністрів України з метою створення належних умов для реалізації цього Закону:

вжити заходів до приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з введенням у дію цього Закону, шляхом:

- 1) приведення своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;
2) прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;
3) забезпечення перегляду і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;
4) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом, з урахуванням вимог законодавства Європейського Союзу, визначених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

Додаток № 1 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ПЕРЕЛІК РЕЧОВИН ТА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ, ЯКІ СПРИЧИНЯЮТЬ АЛЕРГІЧНІ РЕАКЦІЇ АБО НЕПЕРЕНОСИМІСТЬ

1. Злаки, що містять глютен, а саме: пшениця (пшениця спельта та камут), жито, ячмінь, овес або їх гібридні види та продукти з них, крім:

- 1) сиропів з глюкози на основі пшениці, включно з декстрозою;
2) мальтодекстринів на основі пшениці;
3) сиропів з глюкози на основі ячменю;
4) зернових, що використовуються для виробництва спиртних дистилатів.

2. Ракоподібні та продукти з ракоподібних.

3. Яйця та продукти з яєць.

4. Риба та продукти з риби, крім:

- 1) риб'ячого желатину, що використовується як носій для вітамінів або каротиноїдних препаратів;
2) риб'ячого желатину або риб'ячого клею, що використовується як освітлювач для пива та вина.

5. Арахіс та продукти з арахісу.

6. Соеві боби та продукти з них, крім:

- 1) повністю рафінованих соєвої олії та жиру;
2) природних змішаних токоферолів (E306), природного D-альфа-токоферолу, природного D-альфа-токоферолу ацетату та природного D-альфа-токоферолу сукцинату, джерелом яких є соя;

3) фітостеролів та ефірів фітостеролів, що походять з рослинної олії, джерелом якої є соя;

4) рослинного ефіру станолу, виробленого зі стеролів рослинної олії, джерелом якої є соя.

7. Молоко та продукти з молока (включаючи лактозу), крім:

- 1) сироватки, що використовується для виробництва спиртних дистилатів;
2) лактоли.

8. Горіхи, а саме: мигдаль (Amygdalus communis L.), лісовий горіх (Corylus avellana), горіх грецький (Juglans regia), кеш'ю (Anacardium occidentale), pekan (Carya illinoensis (Wangenh.) K. Koch), бразильський горіх (Bertholletia excelsa), фісташка (Pistacia vera), макадамія або горіхи Квінсленда (Macadamia ternifolia), продукти з цих горіхів, крім горіхів, що використовуються для виробництва алкогольних продуктів перегонки.

9. Селера та продукти з селери.

10. Гірчиця та продукти з гірчиці.

11. Насіння кунжуту та продукти з насіння кунжуту.

12. Двоокис сірки та сульфіти у концентрації понад 10 міліграмів на кілограм або 10 міліграмів на літр в розрахунку на сумарний обсяг оксиду сірки (SO²), що розраховують за інструкціями виробників.

13. Люпин та продукти з люпину.

14. Молоски та продукти з молосків.

Примітка* У разі існування наукового обґрунтування центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, затверджує зміни до цього Переліку, доповнюючи його речовинами і харчовими продуктами, зазначення яких в інформації про харчовий продукт є обов'язковим згідно з цим Законом.

Додаток № 2 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ПЕРЕЛІК ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ, ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯКІ ПОВИННА МІСТИТИ ДОДАТКОВІ ДАНІ

Table with 2 columns: TIП АБО КАТЕГОРІЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ and ДОДАТКОВІ ДАНІ. It lists various food categories and their corresponding labeling requirements.

3.2. Кондитерські вироби, що містять гліциризинову кислоту або амонієву сіль гліциризинової кислоти внаслідок додавання цих речовин або рослинної локриції (Glycyrrhiza glabra) в концентрації 4 грами на 1 кілограм або більше

3.3. Напої, що містять гліциризинову кислоту або амонієву сіль гліциризинової кислоти внаслідок додавання цих речовин або рослинної локриції (Glycyrrhiza glabra) в концентрації 50 міліграмів на 1 кілограм або більше, чи 300 міліграмів на 1 літр або більше, якщо напої містять понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць спирту¹

¹ (Застосовується до харчових продуктів, готових до споживання або відновлення згідно з інструкціями виробника)

4. Напої з високим вмістом кофеїну або харчові продукти із додаванням кофеїну

4.1. Напої (крім напоїв на основі кави, чаю чи екстрактів кави або чаю, назва яких включає слово «кава» або «чай»), які: призначені для споживання без модифікації містять кофеїн з будь-якого джерела в обсязі понад 150 міліграмів на 1 літр або у концентрованій або сухій формі та після відновлення містять кофеїн з будь-якого джерела в обсязі понад 150 міліграмів на 1 літр

4.2. Харчові продукти (крім напоїв), до яких кофеїн доданий з фізіологічною метою

«Містить локрицію. Людям, які мають гіпертонічну хворобу, слід уникати надмірного споживання» (одрачезності переліку інгредієнтів ці слова мають супроводжувати назву харчового продукту)

«Містить кофеїн. Людям, які мають гіпертонічну хворобу, слід уникати надмірного споживання» (одрачезності переліку інгредієнтів ці слова мають супроводжувати назву харчового продукту)

5. Харчові продукти з добавками фітостеролів, ефірів фітостеролів, фітостанолів та ефірів фітостанолів

5.1. Харчові продукти або інгредієнти харчових продуктів з добавками фітостеролів, ефірів фітостеролів, фітостанолів або ефірів фітостанолів

«Із додаванням рослинних стеролів» або «Із додаванням рослинних станолів» (у тому самому полі видимості, що й назва харчового продукту) Кількісний вміст доданих фітостеролів, ефірів фітостеролів, фітостанолів або ефірів фітостанолів (виражений у відсотках або в грамах вільних рослинних стеролів/рослинних станолів на 100 грамів або 100 мілілітрів харчового продукту) зазначається у переліку інгредієнтів інформація про те, що харчовий продукт не призначений для людей, які не мають контролювати рівень холестерину в крові. Інформація про те, що люди, які приймають ліки для зниження рівня холестерину в крові, мають споживати продукт лише під наглядом лікаря Добре видима інформація про те, що харчовий продукт, зважаючи на його поживні властивості, не рекомендований для вагітних жінок, жінок у період лактації та дітей віком до п'яти років Порада про споживання харчового продукту як складової частини збалансованого та різноманітного раціону, зокрема про регулярне споживання фруктів та овочів для підтримання в організмі належного рівня каротиноїдів Інформація про те, що слід уникати споживання добавок рослинних стеролів та рослинних станолів у кількості понад 3 грами на добу (у тому самому полі видимості, що й інформація, розміщення якої вимагається пунктом 3) Визначення порції харчового продукту або інгредієнта харчового продукту (бажано в грамах або мілілітрах) із зазначенням кількісного вмісту рослинних стеролів та рослинних станолів у кожній порції

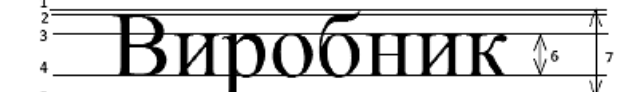
6. Заморожене м'ясо, заморожені м'ясні напівфабрикати та заморожені неперероблені рибопродукти

6.1. Заморожене м'ясо, заморожені м'ясні напівфабрикати та заморожені неперероблені рибопродукти

Дата замороження відповідно до частини четвертої статті 18 цього Закону

Додаток № 3 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ВИЗНАЧЕННЯ ВИСОТИ МАЛИХ ЛІТЕР БЕЗ ВИНОСНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

Умовні позначення: 1 – верхня лінія малих літер з верхнім виносним елементом; 2 – верхня лінія великих літер; 3 – верхня лінія малих літер; 4 – нижня лінія шрифту; 5 – нижня лінія малих літер з нижнім виносним елементом; 6 – висота літер без виносних елементів; 7 – розмір шрифту.

Додаток № 4 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ПЕРЕЛІК ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ, НА ЯКІ НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ ВИМОГА ЩОДО ЗАЗНАЧЕННЯ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОЖИВНУ ЦІННІСТЬ

- 1. Неperероблені продукти, що складаються з одного інгредієнта або однієї категорії інгредієнтів.
2. Перероблені продукти, які піддавалися лише одному виду переробки — дозріванню, що складається з одного інгредієнта або однієї категорії інгредієнтів.
3. Вода питна, у тому числі вода, до якої додано лише діоксид вуглецю та/або ароматизатори.
4. Трави, прянощі або їх суміші.
5. Сіль та її замінники.
6. Столові підсолонжувачі.
7. Кавові екстракти та екстракти цикорію, цілі або мелені зерна кави, цілі або мелені зерна кави без кофеїну.
8. Трав'яні та фруктові настоянки, чай, чай без кофеїну, розчинний чай або чайний екстракт, розчинний чай або чайний екстракт без кофеїну, які не містять інших доданих інгредієнтів, крім ароматизаторів, що не змінюють поживну цінність чаю.
9. Ферментовані оцти та замінники оцту, включаючи ті, в яких єдиними доданими інгредієнтами є ароматизатори.
10. Ароматизатори.

- 11. Харчові добавки.
12. Допоміжні матеріали для переробки.
13. Харчові ензими.
14. Желатин.
15. Згущувачі.
16. Држджі.
17. Жувальна гумка.
18. Харчові продукти в упаковці або контейнерах, найбільша поверхня яких має площу менше 25 квадратних сантиметрів.
19. Харчові продукти, у тому числі харчові продукти, вироблені вручну, що постаються виробником у малих обсягах безпосередньо кінцевому споживачеві або місцевим підприємствам роздрібної торгівлі, які, у свою чергу, постачають їх кінцевому споживачу.
20. Напої з вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць.
21. Дієтичні добавки.

Додаток № 5 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ПОЗНАЧЕННЯ «РУБЛЕНЕ М'ЯСО»

Критерії складу, що перевіряються на основі середньодобових значень:

Table with 3 columns: Product name, Fat content (Вміст жиру у відсотках), and Collagen content (Співвідношення вмісту колагену до вмісту тваринних білків). Rows include 'Пісне рублене м'ясо', 'Чиста рублена яловичина', 'Рублене м'ясо, що містить свинину', and 'Рублене м'ясо інших тварин'.

Інші показники критеріїв складу для позначення «рублене м'ясо» можуть бути встановлені наказом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, за умови наукового обґрунтування встановлення таких показників.

Маркування також має містити таку інформацію (у відсотках): «Вміст жиру менше...»; «Співвідношення вмісту колагену до вмісту тваринних білків менше...».

Фасовані харчові продукти, призначені для постачання кінцевому споживачу, що містять рублене м'ясо птиці або непарнокопитних, та м'ясні напівфабрикати, що містять м'ясо механічного обвалювання, повинні мати позначку про те, що такі харчові продукти мають бути приготувані перед вживанням.

¹ Співвідношення вмісту колагену до вмісту тваринних білків виражається як відсотковий вміст колагену у тваринному білку, який обчислюється шляхом помноження вмісту гідроксипроліну на коефіцієнт 8.

Додаток № 6 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ЗАЗНАЧЕННЯ ТА ПОЗНАЧЕННЯ ІНГРЕДІЄНТІВ І. ОСОБЛИВІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ЗАЗНАЧЕННЯ ІНГРЕДІЄНТІВ У ПОРЯДКУ ЗМЕНШЕННЯ МАСИ

Table with 2 columns: Категорія інгредієнта and Положення щодо зазначення інгредієнта за масою. It details labeling requirements for various food categories like water, concentrated products, and oils.

II. ПОЗНАЧЕННЯ ПЕВНИХ ІНГРЕДІЄНТІВ НАЗВОЮ КАТЕГОРІЇ

Інгредієнти, що належать до однієї з категорій харчових продуктів, зазначених у цьому розділі, які є складовими іншого харчового продукту, можуть позначатися назвою такої категорії, а не власною назвою.

Table with 2 columns: Найменування категорії харчових продуктів and Позначення. It lists categories like 'Рафіновані олії тваринного походження' and 'Рафіновані жири тваринного походження' with their corresponding labeling terms.

ОРІЄНТИР № 7

Table with 2 columns: Description of ingredients and their categories. Includes items like fish, cheese, herbs, and various types of meat and oils.

- 16. Піноутворювач — речовина, що створює умови для гомогенної дисперсії газоподібної фази у рідких або твердих харчових продуктах.
17. Підсилювач смаку і аромату — речовина, що підсилює природний смак та/або аромат харчового продукту.

Додаток № 7 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ВИДИ М'ЯСА, ДЛЯ ЯКИХ ЗАЗНАЧЕННЯ КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТА МІСЦЯ ПОХОДЖЕННЯ Є ОБОВ'ЯЗКОВИМИ

Table with 2 columns: Codes of origin and descriptions of meat types (e.g., pig, beef, poultry).

Додаток № 8 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ПОЗНАЧЕННЯ ВМІСТУ СПИРТУ

Фактичний вміст спирту за об'ємом у напоях, що містять понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць спирту, позначається числом з не більш як однією цифрою після десяткової коми, після якого розміщується символ «% об.», якому можуть передувати слова «вміст спирту», «алкоголь» або аббревіатура «алк.».

Table with 3 columns: Description of alcohol, Code of origin, and Allowed deviation.

Додаток № 9 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

РЕФЕРЕНСНІ ВЕЛИЧИНИ СПОЖИВАННЯ

I. ДОБОВІ РЕФЕРЕНСНІ ВЕЛИЧИНИ СПОЖИВАННЯ ВІТАМІНІВ ТА МІНЕРАЛЬНИХ РЕЧОВИН (ДЛЯ ОСІБ СТАРШЕ 18 РОКІВ)

1. Вітаміни та мінеральні речовини, інформація про які може зазначитися в інформації про харчові продукти, та їх референсні величини добового споживання у мікрограмах (мкг) і міліграмах (мг)

Table with 3 columns: Vitamin/Mineral name, Amount in micrograms (mkg), Amount in milligrams (mg).

2. Значна кількість вітамінів та мінеральних речовин При визначенні того, чи є значною кількістю вітамінів та мінеральних речовин у харчовому продукті, слід керуватися такими величинами:
15 відсотків і більше референсної величини споживання, зазначеної у пункті 1 цього розділу, що містяться у 100 грамах або 100 мілілітрах, для харчових продуктів (крім напоїв);

Table with 2 columns: Energy and nutrient values for food products.

Додаток № 10 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

ПЕРЕВІДНІ КОЕФІЦІЄНТИ ДЛЯ ОБЧИСЛЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЦІННОСТІ

Показники енергетичної цінності, що зазначається в інформації про харчовий продукт, обчислюються з використанням таких перевідних коефіцієнтів:

Table with 2 columns: Food component and its conversion coefficient for energy calculation.

Додаток № 11 до Закону України від 6 грудня 2018 року № 2639-VIII

НАДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПОЖИВНУ ЦІННІСТЬ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Для надання інформації про поживну цінність харчових продуктів використовуються такі одиниці виміру, як кілоджоул (кДж) та кілокалорії (ккал) — для показників енергетичної цінності, грами (г), міліграми (мг), мікрограми (мкг) — для показників маси, при цьому порядок зазначення інформації, з урахуванням вимог статті 23 цього Закону, має бути таким:

Table with 3 columns: Nutrient name, Unit, and Conversion factor.

Table with 2 columns: Ingredient name and its unit.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 13 лютого 2019 р. № 90-р Київ

Про затвердження плану заходів з підготовки та відзначення 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України

1. Затвердити план заходів з підготовки та відзначення 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України, що додається.
2. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, обласним, Київським міській держадміністраціям забезпечити виконання плану заходів, затвердженого цим розпорядженням, за рахунок та в межах видатків державного та місцевих бюджетів, а також інших не заборонених законодавством джерел фінансування.

Прем'єр-міністр України В. ГРОЙСМАН

ЗАТВЕРДЖЕНО розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2019 р. № 90-р

ПЛАН заходів з підготовки та відзначення 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України

1. Забезпечити: підготовку та проведення урочистих заходів з нагоди 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України, зокрема проведення урочистих зборів в районах Закарпатської області та віче у Меморіальному парку «Красне поле» поблизу м. Хуста.

Закарпатська облдержадміністрація, Мінкультури, органи місцевого самоврядування (за згодою), громадські організації (за згодою), релігійні організації (за згодою). Березень 2019 року;

покладення квітів до Хреста, встановленого на честь загиблих захисників Карпатської України у Меморіальному парку «Красне поле» поблизу м. Хуста Закарпатської області, та до могил Карпатських січовиків, пам'ятних знаків, встановлених на їх честь в інших населених пунктах області.

Закарпатська облдержадміністрація. 15 березня 2019 року;

організацію та проведення фестивалю «Історія ЮА» в м. Ужгороді. Закарпатська облдержадміністрація, Український інститут національної пам'яті. Березень 2019 року;

організацію та проведення X відкритого фестивалю-конкурсу стрілецької пісні «Красне поле».

Закарпатська облдержадміністрація. Березень 2019 року;

організацію та проведення у Будинку офіцерів Збройних Сил України конференції з нагоди 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України, у тому числі із залученням наукових установ, представників громадськості та слухачів Київського військового ліцею імені Івана Богуня.

Мінкультури, Міноборони, МОН, Мінмолодьспорт, Український інститут національної пам'яті, Укрдержархів, обласні, Київська міська держадміністрації. Протягом 2019 року;

проведення тематичних інформаційних, навчально-виховних, культурно-мистецьких заходів, виставок архівних документів, речових пам'яток і фотоматеріалів, спрямованих на донесення інформації про історію Карпатської України, виховання патріотизму та підвищення інтересу до історії України у громадян, передусім учнівської та студентської молоді, військовослужбовців Збройних Сил.

МОН, Мінкультури, Мінмолодьспорт, Міноборони, Український інститут національної пам'яті, Укрдержархів, обласні, Київська міська держадміністрації, Національна академія наук (за згодою). Протягом 2019 року;

проведення в середніх навчальних закладах тематичного уроку історії з нагоди 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України.

МОН, обласні, Київська міська держадміністрації. Березень — травень 2019 року;

внесення змін до навчальної програми з історії України середніх та вищих навчальних закладів щодо поглибленого висвітлення подій проголошення незалежності Карпатської України.

МОН. Протягом 2019 року;

здійснення реконструкції Меморіального парку «Красне поле» поблизу м. Хуста Закарпатської області.

Закарпатська облдержадміністрація. Протягом 2019 року;

випуск та введення в обіг поштових марок і конвертів з нагоди 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України, проведення спецпоштових Мінінфраструктури, ПАТ «Укрпошта» (за згодою). Протягом 2019 року;

Національний банк (за згодою). Протягом 2019 року.

2. Здійснити заходи щодо: встановлення меморіальної дошки вояку Карпатської Січі О. Блестіву у м. Хусті Закарпатської області.

Закарпатська облдержадміністрація. Протягом 2019 року;

найменування/перейменування об'єктів топоніміки м. Києва та населених пунктів Закарпатської області на честь подій та осіб Карпатської України, зокрема Президента Карпатської України Августина Волошина.

Київська міська та Закарпатська обласна держадміністрації. Протягом 2019 року.

3. Організувати широке висвітлення у засобах масової інформації заходів з підготовки та відзначення 80-річчя проголошення незалежності Карпатської України, трансляцію тематичних теле- та радіопередач, документальних фільмів.

МІП, Держкомтелерадіо, Мінкультури, обласні, Київська міська держадміністрації, ПАТ «НСТУ» (за згодою). Протягом 2019 року.

4. Сприяти: закордонним дипломатичним установам України в організації заходів з нагоди 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України за участю представників української громадськості за кордоном.

МЗС. Березень 2019 року;

реалізації ініціатив громадськості, спрямованих на дослідження, вшанування, популяризацію подій та осіб Карпатської України, поширення відповідної інформації, зміцнення національної єдності та консолідацію суспільства у справі розбудови держави.

Обласні, Київська міська держадміністрації, МІП, Мінмолодьспорт, Мінкультури, Український інститут національної пам'яті, Укрдержархів. Протягом 2019 року;

здійсненню постановки та показу вистави за мотивами п'єси О. Гавроша «Останне танго у Хусті».

Закарпатська облдержадміністрація, комунальний заклад «Закарпатський обласний театр драми та комедії» Закарпатської обласної ради (за згодою). Протягом 2019 року.